

Mobing kao faktor smanjenja efikasnosti poslovanja

Ana Nenadić

Dipl. ecc, Banja Luka, Bosna i Hercegovina, nenadiceva.ana@gmail.com

Rezime: Djelovanje manje ili više naglašenog mobinga, sa svim njegovim neželjenim posljedicama, nije fenomen koji je relativno nov, već pojava koja je oduvijek egzistirala. Bez obzira na to, činjenica je da ovom problemu u literaturi nije posvećena dovoljna pažnja. Ovaj rad je napisan sa ciljem da donekle ukaže na mogućnost sagledavanja ekonomskog aspekta ove pojave. U radu će biti prikazan uticaj mobinga na produktivnost i efikasnost poslovanja. Takođe, biće riječi o troškovima koje ova pojava uzrokuje po pojedinca, koji je žrtva mobinga, organizaciju, koja se sa ovim problemom suočava, i društvo u cjelini.

Ključne riječi: mobing, produktivnost, efikasnost poslovanja, žrtva mobinga, organizacija

Datum prijema rada: 30. maj 2015.

Datum odobrenja rada: 7. juni 2015.

UVOD

Savremenici smo epohe koja je puna najrazličitijih pojava ponižavanja, maltretiranja, terorisanja i zlostavljanja u svim sferama ljudskog društva. Ukoliko se splet ovakvih i sličnih aktivnosti vezuje za radnu sredinu, riječ je o zlostavljanju na radu, odnosno mobingu.

Mobing, nesumnjivo, predstavlja veoma kompleksan problem sa kojim se suočavaju svi tehnološki procesi rada u osnovi kojih egzistira želja za vlašću, potreba za zlostavljanjem drugih, ljubomora, mržnja i zavist.

Riječ je o univerzalnom problemu koji se ne može deklarisati kao tek neka vrsta „moderne bolesti“ organizacije, već predstavlja „ozbiljno oboljenje“ koje može da ugrozi svaki privredni subjekat, pa i društvo.

Dakle, problem mobinga ima podjednaku, značajnu važnost, kako za pojedinca, organizaciju, tako i za društvo kao cjelinu. Njegove posljedice su višestruke i prožimaju se kroz sve društvene sfere.

Ovaj rad je napisan sa ciljem da ukaže, prvenstveno, na štetnost mobinga. U radu će biti istraženi osnovni razlozi zbog kojih ova pojava nastaje, kao i načini njene manifestacije. Naročit akcenat će biti posvećen posljedicama mobinga po samu organizaciju u vidu opadanja produktivnosti zaposlenih i slabljenja efikasnosti. Na samom kraju biće dati eventualni pristupi u rješavanju ovog problema.

ŠTA JE MOBING?

Mobing bi trebalo razumjeti kao neprijateljski akt kojim jedna osoba (ili više njih), iz ličnog animoziteta, u du-

žem periodu, ugrožava drugu osobu. Krajnji cilj ovakvog ponašanja je ugrožavanje ugleda, časti, dostojanstva i integriteta mobingovane osobe.

Riječ mobing, etimološki, vuče porijeklo od engleske kovanice kojom se označava psihičko zlostavljanje, psihičko maltretiranje, psihički teror, odnosno moralno zlostavljanje (engl. „to mob“ - bučno navaliti, nasrnuti u masi i „mobbish“ - prostački, grubo, agresivno).

Sistemska izučavanje mobinga počelo je 80-ih godina prošlog vijeka kada je švedski psiholog njemačkog porijekla, Leymann Heinz, ovom riječu označio neprijateljsku i neetičnu komunikaciju koja je sistemski usmjerena od strane jednoga ili više pojedinaca prema, uglavnom, jednom pojedincu, koji je zbog mobinga gurnut u poziciju u kojoj je bespomoćan i u nemogućnosti da se odbrani, te držan u njoj pomoću stalnih aktivnosti. Ove aktivnosti odvijaju se sa visokom učestalošću (statistička definicija: barem jednom sedmično) i u dužem vremenskom periodu (statistička definicija: najmanje šest mjeseci). Zbog visoke učestalosti i dugog trajanja neprijateljskog ponašanja ovakvo maltretiranje dovodi do značajne mentalne, psihosomatike i socijalne patnje¹

¹ Leymann Heinz, *The Mobbing Encyclopaedia*, <http://www.leymann.se/English/frame.html>, datum pristupa 12.5.2015

LITERATURA

- Chappell, D., Vittorio, Di M. (2013). *Violence at work*, Geneva: International Labor Office.
- Fisher-Blando, J. L. (2008). *Workplace Bullying - Aggressive Behavior and it's Effect on Job Satisfaction and Productivity*; University of Phoenix.
- Interagency Round Table on Workplace Bullying. (2005). *Preventing Workplace Bullying- A Practical Guide for Employers*; Australia.
- Koić, E. (2005). *Mobing, tokenizam, seksualno uznemiravanje žena na radnom mjestu*; Hrvatska.
- Koić, E., Apostolovski, J. (2006). *Mobing.hr - Najčešća pitanja i odgovori*; Virovitica, Hrvatska.
- Leymann, H., Leymann, H. (2015). *The Mobbing Encyclopaedia*, <http://www.leymann.se/English/frame.html>, datum pristupa 12.5.
- MatticeMichae Catherine, I. (2009). *The Cost of Workplace Bullying*, www.nworkplacebullies.com, datum pristupa 15.5.2015.
- Sabir, I. (2008). Giga University of Bradford, Helge Hoel University of Manchester, Duncan Lewis University of Glamorgan; *The Cost of Workplace Bullying*; A Partnership Project Funded Jointly by Unite the Union and the Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform; Velika Britanija.
- Todosijević, J. *Mobing*, Izdanje Arhipelag http://www.danas.rs/danasrs/drustvo/pravo_danas/strateski_mobing_i_zelezara_1118.html?news_id=29723, datum pristupa 13.5.2015
- Vučević, T. *Mobing kao devijantna pojava u radu*; Novi Sad.

Mobbing as a Business Efficiency Reduction Factor

Ana Nenadić

Bachelor of Economics, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina, nenadiceva.ana@gmail.com

Abstract: Effects of more or less extensive mobbing, with all of its undesired consequences, is not a relatively new phenomenon, but a phenomenon that has always existed. Irrespective of that, it is a fact that this problem has not been given sufficient attention in written works. This paper was written with the aim of pointing to a certain extent to the possibility of perceiving the economic aspect of this phenomenon. The paper will show the influence of mobbing on business productivity and efficiency. Moreover, it will deal with the costs this phenomenon is causing for an individual who is a mobbing victim, the organization that is facing this problem and the society as a whole.

Key words: mobbing, productivity, business efficiency, mobbing victim, organization.